

MOTERŲ DIRVĄ

Rugpiūtis (Aug.) 1949

No. 8.

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moteryų Sąjungos Centro Valdyba 1947-9

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Dvasios vadas—KUN. N. PAKALNIS,
259 No. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Pirmininkė—ALBINA DRIZA, 1238
Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Vice pirmininkė—VERA GALNAITĖ,
717 W. 18th St. Chicago 16, Ill.

Raštininkė—ALBINA POŠKIENĖ, 4559
So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Centro Rašt. namų adresas: 6606 So.
Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Išdininkė—ELENA STATKIENĖ, 4559
So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

IŽDO GLOBĖJOS

ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy
Ave., Detroit 21, Mich.

FRANCES BAČINSKAS, 39 Providence
St. Worcester, Mass.

SEPTINTOJI CENTRO NARĖ

NELLIE MEŠKUNAS, 91 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

DAKTARAS-KVOTĖJAS

DR. S. BIEŽIS, 2201 W. Cermak Rd.,
Chicago 8, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst.—NELLIE MEŠKU-
NAS, 91 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Illinois valst.—MARIJONA ŠRIUPŠA,
6733 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.

Massachusetts, Maine ir New Hamp-
shire valst.—GENEVIEVE KANEB, 21
Commodore Rd., Worcester, Mass.

Michigan valst.—MARIJONA KASE
16856 Littlefield, Detroit 27, Mich.

New York ir New Jersey valst.—
STELLA STRAZDAS, 135 Liberty St.,
Linden, N. J.

Ohio valst.—ONA STEPEL, 1218 Cas-
tleton Rd., Cleveland Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — J. TAMANAUS-
KIENĖ, 218 Oak St. Minersville, Pa.

Maryland valst.—ALDONA MATUKAI-
TĖ, 1427 W. Lexington St. Baltimore 23,
Md.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd
St., Chicago 8, Ill.

LITERATINĖ KOMISIJA

VERA GALNAITĖ, 717 W. 18th St.
Chicago 16, Ill. ANTANINA WACKELL,
237 Millbury St., Worcester, Mass. MARI-
JONA JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St.,
New Haven, Conn.

SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

M. DELIONIENĖ, 10 Shannon St. Wor-
cester, Mass. M. PAUKŠTIENĖ, 4318
Maplewood St., Chicago 32, Ill. K. SRIU-
BIENĖ, 1627 So. 51 Ct., Cicero 50, Ill.
nois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

VERONIKA LIUTKIENĖ, 32 Arthur
St., Worcester, Mass. ANTANINA BAR-
VITZ, 2013 Canalport Ave., Chicago 16,
Ill.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH GRISH, 77 W. Wa-
shington St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 6-1754

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 6-1754

Sveikiname ALRK Moterų Sąjungos 23-ji seimą, rugpiūčio 15—18 dienomis, šių metų, Chicago, Illinois. Linkime jam kuogeriausio pasisekimo visuose darbuose ir sumanymuose. Ypatin-gai linkime jam surasti naujų kelių, naujų būdų organizacijai auginti ir vesti ją į gražią ateitį.

Tegyvuoją vienatinę Amerikos lietuvių katalikių moterų fraternalinę organizaciją!

**CENTRO VALDYBA ir
"MOTERŲ DIRVOS" red.**

REDAKCIJOS PASTABOS

SEIMINĖS MINTYS

Sparnuoto paukščio greitumu pra-skrido dveji metai nuo pastarojo M. S. seimo ir, štai, Chicagoje rugpiūčio 15—18 dienomis įvyksta 23-čias sei-mas.

Moterų Sąjunga yra panaši į vieną didelę šeimą, kurios dukros išsiskirs-čiusios po plačios Amerikos kolonijas. Taigi geriems tos šeimos santykiams palaikyti ir yra šaukiami suvažiavimai bei seimai. Vadinasi, suvažiavusios su-darome progą bendrai aptarti organi-zacijos reikalus, padaryti peržvalgą mūsų nuveiktų darbų, kartu patiekti planą ateities darbams.

Ne viena gal paklaus, kuo-gi mes tu-rėtumėm susirūpinti, kokius klausimus rišti? Juk, rodos, pas mus viskas ge-rai.

Daugeliui gal taip atrodo, bet tikre-nybėje kai kurie klausimai sudaro mums nemažai susirūpinimo.

Kaip praeitam "Moterų Dirvos" numery buvo minėta, pašalpų klau-simas seime turės užimti pirmą vietą. Dabartinis pašalpų išmokėjimo būdas netoli mus tenues. Galime susilaukti, kad, norėsime ar ne, turėsime kelti pašalpų skyrių narėms mokesčius.

Vykstančioms į seimą atstovėms taip pat svarbu yra vežtis su savim kupiną širdį seseriškos meilės. Be tos dorybės į mūsų sielas gali paveikti puikybė, pavydas, neapykanta. Vengti asmeniškumų. Jei vienas asmuo bus nusista-tęs prieš kitą ir kiekvienas veiks dėlei grynai asmeninių sumetimų, mūs są-junga iš to jokios naudos neturės. Tai-gi visur ir visuomet būkime sumanin-gos, mokėkime save valdyti, savo už-sikūrusius jausmus ramiai užgesinti. Nesakykime, kad tas ir tas gera, o tas ne, arba ta ir ta kalta, o aš ne.

Ginčai ir asmeninės diskusijos prie-gero neveda. Priešingai, jos sugadina seimo nuotaiką. Nors tos mintys visuo-met yra kartotinos, bet dėja nelabai mes norime jų prisilaikyti. Jas tankiai pamiršusios vėl brendame į savo ža-lingas ydas.

Duok Dieve, kad šis 23-čias seimas duotų mums kuodaugiausia džiaugsmo ir geriausių sekmių mūsų sąjungos atei-čiai.

Organizacijos ugdymas. Organizaci-ją ugdyti turi pareigos kiekviena kuopa. Jai toji pareiga uždėta dėl to, kad savo kolonijoje ji yra tarsi atstovė Mo-terų Sąjungos, kurios garbę, kilnumą,

visokeriopą naudą privalo skleisti tarpe visų moterų.

Organizacijai ugdyti kuopoms į talką ateina Centras — Centro Valdyba skelbdama vėjus ir skirdama didesnes ar mažesnes dovanas. Pastarųjų metų gyvenimas betgi parodė, kad vajai, kuriais iki šiol stengėmės ugdyti organizaciją, neduoda naudos. Kaip ir kiekvienas daiktas, tos rūšies vajai yra atgyvenę savo amžių. Keičias laikai, reikia keisti ir priemonės naujų narių vajui.

Mūs sąjungos gerokai vyresnis brolis — Lietuvių R. K. Susivienijimas Amerikoje šiame klausime atsistojo ant tikro kelio, kuriuo eidamas jis mato skaisčią ateitį. Vietoj senų vajų, Centro Valdyba pasistengė gauti net keletą vadinamųjų "field workers", kurių veikimo pasekmės tikrai džiuginančios. Ne tik jie prirašo daug naujų narių, bet yra faktas, kad kai kuriose vietose labai sustiprino kuopas, bet ir įsteigė naujų kuopų. Senomis vajaus priemonėmis tokio dalyko nieks nebūtų net sapnavęs.

Tad šių metų seimas turės rimtai pasvarstyti naujus būdus organizacijai ugdyti. Palikti po senovei negalima, nes nė viena nenorime, kad mūs organizacija skurstų, kad jos rolė Amerikos lietuvių moterų tarpe mažėtų.

Mes ir tremtinės. Praeitą mėnesį oficialiai buvo paskelbta, kad į Amerikos J. Valstybes, pagal D. P. įstatymą, įleista 50,000 tremtinių, o jų tarpe apie 9,000 lietuvių.

Nors tremtiniai yra plačiai pasklidę po atskiras valstybes, tačiau didesnėse lietuvių kolonijose skaitoma po šimtą, kitą, o centruose, kaip Chicago, spėjama esant net arti tūkstančio. Šių tremtinių tarpe, jei ne daugiau, tai pusė jų — moterys — merginos. Dide-

lis nuošimtis jų Lietuvoje buvo pamokytos, daugelis yra baigusios aukštąsias mokyklas ir profesijas. Vadinasi, didelė didžiūma jų yra išmokslintos, šviesios moterys. Organizacinis gyvenimas joms taip pat nėra svetimas, nes prieš karą Lietuvoje veikė daug organizacijų, o jų tarpe labai plačiai išsišakojus ir Lietuvių Katalikių Moterų Draugija.

Kad atvykę tremtiniai dedasi prie mūsų fraternalinių organizacijų, liudija jau aukščiau kalbamas LRKSA. Tos organizacijos šių metų naujų narių vajuje "field workeriai" apie 70 nuoš. naujų narių prirašė iš tremtinių tarpo. Visi tie nariai, jauni, kupini energijos ir dėl to negali būti abejonės, kad jie neįneš į kuopas taip šiais laikais reikalingo religiniai tautinio gyvumo ir entuziazmo.

Turint prieš save šį faktą, kyla klausimas: o kiek mes, sąjungietės, prirašėm lietuvių tremtinių moterų į savo organizaciją? Atsakymo neturime.

Jei seimas norės, kad jaunoji ateivija — moterys — įsilietų į mūsų sąjungą, turės paieškoti būdų joms pritraukti. Gera įvairiems būdams bus pagalba, jei seimas autorizuos Centro Valdybą, kad ji gražia, taisyklinga lietuvių kalba išleistų geros agitacinės literatūros apie Moterų Sąjungą ir jos uždavinius. Tos literatūros turėtų gauti kuopos nemokamai ir dalinti ją ruošiamuose susipažinimo, susiartinimo vakaruose, pramogose.

Norime gauti kuopose naujos gyvybės, turime ne tik veikti, bet ir lėšų skirti.

Mes ir įstatymas. Illinois Apdraudos Departamento patvarkymas — nuimti nuo pašalpos nares, išgyvenusias 60 metų, kuris įėjo į galę nuo pastarojo seimo, buvo skaudi žaizda visose kuopose. Ši žaizda dar ir dabar nėra užgi-

jusi ir prie kiekvienos progos atsiveria.

Blogiausiai pas mus yra tas, kad daugelis kuopų ir apskričių veikėjų, gerai žinodamos, jog šis patvarkymas yra valstybės įstatymo pritaikymas organizacijoms, ar ji bus Moterų Sąjunga, ar Liet. R. K. Susivienijimas Amerikoje, Lietuvių Susivienijimas Amerikoje, ar Lietuvių Darbininkų Susivienijimas (pastaroji komunistų kontroliuojama), užuot tą žaizdą gydžius aiškinant paprastoms narėms, kad tai yra valstybės įstatymas ir prieš jį negalima revoliucijos kelti, sąmoningai, kerštaudamos, kaltę meta Centro Valdybai. Tokios veikėjos ne tik šmeižia Centro Valdybą, kurią seimas yra išrinkęs, bet ir savo kuopose įneša tokios dvasios, kad Moterų Sąjungą valdo viena, dvi moterys, kad jos darančios taip, kaip tik norinčios, ir t. p. Ar nuostabu tad, kad, pavyzdžiui, viena Chicago kuopa pastarame apskrities susirinkime raportavo, jog per vajų ne tik neprirašė nė vienos naujos narės, bet atbulai — keletas narių išėjo iš kuopos. Ir keisčiausiai, kad toks pranešimas buvo padarytas iš kuopos, esančios didžiausioje Chicago lietuvių parapijoje; ir iš parapijos, kurioje kitos moterų organizacijos pavaršiai žydi, gi Moterų Sąjungos kuopa rudeniškai dvelkia.

Kadangi tokios kalbos, kaip matome, yra žalingos mūsų organizacijai, seimas turėtų ne tik pasmerkti kiekvieną narę, kuri toliau erzins begijančią žaizdą, bet nepaisančioms to pritaikyti vienokią ar kitokią bausmę.

Kam nėra miela organizacija, gali ramiai sau iš jos pasitraukti, bet ne kenkti jai.

Norėdama būti mylima, pati pirma mylėk.

Sovietinių Tortūrų Kambariai

Pasinaudodamas slapto mis komunistų instrukcijomis ir atrastais dalykais sovietams 1941 m. išbėgus iš Lietuvos, "Lithuanian Bulletin" praneša, kad sovietų policijos NKVD ir NKGB tar dymo kambariuose buvo šie įrankiai:

1. Guminė lazda, kuria tardomojo nugara ir viduriai daužomi, kol tas netenka sąmonės. Taip sudaužytas žmogus negali nei sėdėti, nei guėti, dažnai jo vidaus organai pratrūksta.

2. Žiedai spausti galvoms.

3. Ratas su žiedeliais dėl pirštų. Sukamas jisai sulaužo pirštų kaulus.

4. Specialus prietaisas spaudimui nosies taip, kad nelaimingoji auka netenka daug kraujo.

5. Adatos įvairaus dydžio ir aštrūs virbalai, kuriais bandomos papadės, ištraukiami nagai ir nulupama oda nuo rankų.

6. Įrankiai laužymui rankų ir kojų kaulų.

7. Stulpas, ant kurio už riešų pakabinamas žmogus, kai jis mušamas guminėmis lazdomis.

8. Prietaisai spaudimui lyties organų, labai skausmingi, iki sąmonės netekimo.

9. Elektros įtaisai — laidai įjungiami prie nosies, ausų, liežuvio ir kitų organų.

10. Prietaisai kojų ir rankų deginimui ugnyje ar šaldymui lede.

Kitą kritikuoti ir aklas pataiko, bet savosioms klaidoms pataisyti reikia jau nepaiko.

★

Ne tas mato, kurs žiūri, bet tas, kurs tiki teisybei.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

PROTOKOLAS VASARIO 20 D. 1949 POSĖDŽIO

Posėdis įvyko ofiso patalpose. Ji malda atidarė pirmininkė Albina Driza. Posėdyje dalyvavo: pirmininkė Albina Driza, vice-pirm. Veronika Galnaitė, raštininkė Albina Poškienė, išdininkė Elena Statkienė, taip pat redaktorė Sofija Sakalienė.

Praeito posėdžio protokolas perskaitytas. Galnaitė įnešė priimti, Statkienė parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Poškienė pranešė, kad šiuo laiku padavus savo prirengtą raportą aktuarui Mr. Schwiebert, kuris ruošia organizacijos Annual Statement ir Valuation raportą valstijoms. Taip pat pranešė, kad jam parašius įgaliojimą paruošti naujos apdraudos \$300, 500 ir \$1,000 skyrius. Gavęs laišką jis pataręs turėti vien "Whole Life" apdraudą nuo vieno iki 50 metų amžiaus. Priimtas jo patarimas.

Raštininkė pranešė, kad paruoštara "ridery" netilpęs pašalpos išmokėjimo paragrafas, nes buvo manoma tą paragrafą talpinti vien ant blankų. Aktuaras pataręs paragrafą turėti "ridery", kad išvengus nesusipratimų. Galnaitė įnešė, Statkienė parėmė įgalioti Mr. Schwiebert suredaguoti paragrafą ir patalpinti "ridery". Priimta.

Poškienė pastebi, kad pirm. Driza, pradedant naujų narių vajų, parašius labai gražų agitacinį straipsnį organe. Ji taip pat patiekus visas informacijas naujų narių prirašymui.

Konstitucija

Galnaitė pranešė, kad 3,000 konstitucijų kopijų atspausdinta Butvilo spaustuvėje. Poškienė prideda, kad už

spaudos darbą užmėkėjus \$196, taip pat, kad kaip tik baigs metinius raportus, tuoj pradės konstituciją išsiuntinėti kuopų Pašalpų ir Pomirtinės skyrių narėms.

Pašalpų ir Pomirtinės Išmokėjimai Bei

Kitos Kuopų Korespondencijos

Dėl 22 kp. nesutikimų Poškienė perskaitė laiškus Mass. apskr. pirm. A. Kneizienės ir jai duotus atsakymus. Taip pat perskaitė ir gautą pranešimą nuo kleb. kun. Juškaičio. Pirm. Driza pranešė, kad ir ji gavus du laiškus nuo kuopos raštininkės Zaveckienės ir juos perskaito.

36 kp. naujos narės reikale Poškienė jos laišką perskaitė gautą atsakymą nuo kuopos pirmininkės Cicėnienės. Remiantis laiške informacijomis, rašt. įgaliota pranešti, kad kuopa gali priimti tą naują narę.

24 kp. a. a. Domicelės Levonavičienės pomirtinei išmokėti paskirta kuopos valdyba. Centro raštininkei patarta "voucerį" išrašyti kleb. kun. Aleksiūno, kp. pirm. A. Tvaskienės ir rašt. K. Dumblienės vardais.

27 kp. Evai Tvaskienei nutarta išmokėti pašalpą už tiek, kiek blankai rodo.

5 kp. a. a. Zalnieraitienė mirė, kuomet mokesčiai nebuvo užmokėti už 5 mėnesius. Kadangi suspenduotai narei nemokama pašalpa, nutarta to laikytis ir pomirtinės išmokėjime. Poškienė pastebi, kad sertifikatas rodo suspendavimo laikotarpį, kuriam kaip tik toji narė mirė.

69 kp. Elenos Zimatravičienės pašalpa. Poškienė perskaitė kuopos rašti-

ninkēs laiškā, su kuriuo ji prisiuntīs tik daktaro laiškutī ir pranešimā, kad jis Zimatravičienē gydē 4 savaites. Nutarta laikytis konstitucijas ir pašalpos nemokēti.

Poškienē pranešē, kad minētos kuopos narij Galecienēs ir Suklienēs blankus gavus nuo Centro daktaro kvotējo, bet be pirmo geltono blanko, kurj kuopos raštininkē sakos pasiuntus. Nutarta prašyti šij blankū ir, jei abu pristatys, pašalpā išmokēti.

73 kp. Helen Plaistik pašalpa. Kuopos raštininkē prisiuntē laiškā su vienu baltu ligonēs lankytojū blanku. Narē sirgo gegužēs mēnesj, gi laiškas ir šis baltas blankas atējo į ofisā tik gruodžio 10 d. Nutarta laikytis konstitucijas ir pašalpos nemokēti.

Iždininkē Statkienē pranešē, kad Opas morgičiaus davimas atpuolęs, kadangi ji su Poškiene buvo nuvažiavusios ir apžiūrējo namā, kuriam buvo morgičius prašomas ir buvo nuvažiavusios pas jū advokatā jo davimui, tad Opai nori atlyginti už sugaištā laikā. Iždininkē įgaliota priimti pinigus, jei jū duos.

Naujas indėlis

Poškienē pranešē, kad ofiso savininkas Mr. Pierzynski liko narys Federal Insurance ir visi pas jį indėliai yra dabar apdrausti iki \$5,000, tad įnešē padėti \$5,000 Continental Savings & Loan "spulkoje". Driza parēmē. Priimtas vienbalsiai.

Seimas

Iždininkē Statkienē pranešē, kad seimas įvyks parapijos salėje, o bankietas — Syrena Cafe. Poškienē pastebėjo, kad ji galėjo kuopai patarpininkauti gavime Dariaus ir Girėno salės sesijoms, bet komisija to nepriēmē. S. Sakalienē patarē Statkienei pa-

siteirauti apie McKinley Park salę sesijoms. Statkienē sumanymā žadėjo perduoti komisijai.

Poškienē perskaitē gautā nuo Michigan valst. Insurance Dep-to laiškā dėl metinio raporto. Į jo klausimus kaslink pirmą kartą raporte tilpusij Jaunamečių ir Nepilnamečių pinigų. perskaitē ir rašytą atsakymā. Taip pat perskaitē rašytā laiškā Illinois Insurance Departamentui prašant kopijū State Examiners raporto, kurj turi pasiųsti Michigan Ins. Dept-ui.

Iždininkē Statkienē išduoda finansų raportā. Poškienē įnešē priimti, Galnaitē parēmē. Priimtas vienbalsiai.

Poškienē perskaitē laiškā nuo "Draugo" kaslink "Moterų Dirvos" spausdinimo. Praneša, kad vietoj \$194 nuo vasario mėn. reikēs mokēti \$215. Kadangi Apšvietos narij mokesčiai nebuvo narėms pakelti ir "Draugas" vizkelia už spausdinimą, nutarta pasiteirauti, kiek kainuos, jei "Moterų Dirva" bus sumažinta per pus, ir kiek kainuos, jei leisim tokio pat didumo sykį į du mėnesius. Palikta šiuo reikalu Drizai ir Poškienei pasitarti su kun Miciūnu.

Poškienē pranešē, kad nupirkus "loose leaf binder" protokolams.

Posėdis baigtas 6:30 val. vakare malda.

*Pirm. Albina Driza,
Rašt. Albina Poškiene*

Užėjus karščiams, žmonės nežino kas daryti. Vienas žymus daktaras pataria per dieną gerti aštuonias stiklines truputį sūdyto vandens, vilkėti laisvais rūbais, miegoti po 8 valandas per naktį, vengti susijaudinimų ir nesiginčyti. Niekad nesimaudyti šaltame vandeny, bet tik mirkyti rankas ir kojas. Valgyti daug vaisių ir daržovių, negerti alkoholinių gėrimų saulėje.

LIETUVIŲ CHARTA

*Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt!*

Lietuvių tauta, užsigrūdinusi amžių kovose dėl teisės laisvai ir nepriklausomai gyventi savo tėvų žemėse, vieninga valia siekia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti, kurti ir ugdyti, kad, sava tautine kultūra visuotinei žmonių giminės pažangai bendradarbiaudama, vykdytų Visagalio valią ir laisvo žmogaus pašaukimą.

Lietuvių tautos amžinųjų siekimų vardan skelbiama ši lietuvių charta:

1.

Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė.

Niekas negali būti prievartaujamas savo ryši su tautine bendruomene nutraukti.

Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

2.

Žmogus turi prigimtą teisę laisvai išpažinti ir ugdyti savo tautybę.

Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada.

Savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume.

3.

Kalba yra stipriausias tautinės bendruomenės ryšys.

Lietuvių kalba lietuviui yra tautinė garbė.

4.

Šeima yra tautos gyvybė.

Lietuvis kuria lietuvišką šeimą.

5.

Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą.

Apieiksdama tautos genijų, tautinės kultūra įneša savaimingą indėlį į visuotinius žmonių giminės laimėjimus.

Kiekvieno lietuvių pareiga sudaryti sąlygas tautinei kultūrai.

6.

Valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija.

Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo būtinoji sąlyga.

Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuviai kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.

7.

Mokykla yra tautinės dvasios židinys.

Kiekvieno lietuvių kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.

8.

Draugija yra tautinės kultūros veiksminga talkininkė.

Lietuvis kuria ir palaiko religines, kultūrines, jaunimo, savišalpos, profesines ir kitas lietuvių draugijas.

9.

Mūsų tėvų kovos ir aukos dėl lietuviškos knygos yra testamentinis įpareigojimas visoms Lietuvių Tautos kartoms.

10.

Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja.

Lietuvis brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius.

Lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbų pasididžiavimą savo palikuoniams.

11.

Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė.

Lietuvis ugdo tautinį solidarumą.

Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai.

Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio solidarumo įnašą.

12.

Lietuvos tautinės spalvos: geltona, žalia, raudona.

Lietuvio tautinė šventė — Vasario 16-ji diena.

Lietuvio šūkis: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!"

13.

Lietuvis yra lojalus savo gyvenamajam kraštui.

Lietuvio santykiai su nelietuviu nustato artimo meilė ir pagarba kiekvieno žmogaus laisvei, garbei, gyvybei, sveikatai ir turtui.

Vyriausias Lietuvos

Išlaisvinimo Komitetas

Tremtyje, 1949 m. birželio 14 d.

Baltijos Moterų Atsišaukimas Į Pasaulio Moteris

Taikingom ir darbščiom Baltijos Valstybėm iškilius II pasauliniam karami, nebuvo lemta išlikti laisvoms ir nepriklausomoms.

Lemtingieji 1940 ir 1941 metai niekad neišdils iš Baltijos tautų atminties. 1940 m. birželio mėn. raudonoji armija okupavo Baltijos kraštus, o 1941 m. birželio 14 d. suėmė ir deportavo į Sibirą ir kitas tolimas koncentracijos stovyklas dešimtimis tūkstančių baltiečių: estų, latvių, lietuvių. Tą dieną birželio 14 d. Baltijos tautos laikė gedulo dieną. Tą dieną mes prisimeiname visus tuos mūsų šeimų narius, brangius draugus, valstybininkus ir visuomenininkus, kuriuos sovietų valdovai deportavo į nepasiekiamas Sovietų Sąjungos tolimas. Šių žmonių likimas yra žiaurus. 1944 m. antrą kartą okupavę Baltijos kraštus, sovietai tęsia Baltijos kraštų piliečių deportacijas ir žudymus.

Šie liūdni Baltijos mažų, demokratinių šalių patyrimai turėtų būti įspėjimas visam plačiam pasauliui. Iš tikrųjų bolševikinis vėjas gresia užlieti visą Europą, o toliau — visą pasaulį.

Mes, estės, latvės ir lietuvių moterys, remdamosi Atlanto Chartos principais, kreipiamės į Jus, pasaulio moteris, ir prašome pagelbėti mums sužadinti pasaulio opinių kovoje už teises atgauti Nepriklausomybę ir gyventi drauge su savo šeimomis savuose kraštuose. Mes prašome Vakarų demokratijas: *užtikrinti mūsų kraštams demokratinę santvarką.*

Mes šaukiame į pasaulį, reikalaujame pagalbos mūsų kankinamiems deportuotiems. Mes reikalaujame juos grąžinti savo tėvynėn, kur jie galėtų tęsti savo nutrauktą darbą, savo ir visos kultūringos žmonijos gerovei.

Tik Amerikos lietuvių aukos įstengia sumažinti mūsų tremtinių vargus. Aukos siųskite United Lithuanian Relief Fund of America, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Gražios, bet neišmintingos merginos yra kaip skambantis laikrodis, kuris pradžioj teikia malonumo, bet paskui atsibosta.

Pastabos Apie Vaiku Auklējimą Šeimoje

Vaikas savo gyvenimą pradēda šeimōje: ēia turi prasidēti ir rūpeštingas jō auklējimas. Šis auklējimas turi lemiamos reikšmēs visam žmogaus gyvenimui.

Todēl suprantama, kad tėvų atsakomybē už vaikų auklējimą yra labai didelē.

Tēvai labai klysta, jei tiki, jog vaikā reikia "mokyti" paaugusį. Esų, kaip i protą ateis, tai ir pats supras. Visai ne taip. "Lenk medį, kol jaunąs". Visos šeimos gyvenimo sąlygos, kuriose vaikas leidžia savo gyvenime pirmuosius metus, atatinamai jį veikia, sudaro jo būdą. Ir tai dedasi nejučiomis, tėvams visai nepastebint.

Pedagogai-auklētojai sako, kad jau vien motinos veido išraiška, jos šypseną nuteikia lopšely gulintį kūdikį. Jis iš motinos veido skaityte skaito jos jausmus ir mintis. Niūrus būdas ir pyktis, kuris atsispindi motinos veide, persiduoda vaikui. Todēl suprantama, kaip turi būti atsargi motina apsieidama su mažyčiu. Norēdama išauklėti savo kūdikį gerą, ramų, linksmą, jį turi ir jam tokia rodytis.

Beaugdamas vaikas vis plačiau ima dalyvauti šeimos gyvenime. Tėvų auklētojų pareigos dar pasunkėja. Tēvai turi žiūrėti, kad visas šeimos gyvenimas būtų taip sutvarkytas, kad vaikas negalėtų išmokti to, ko tėvai nenori, kad išmoktų. Kitaip sakant, šeimos gyvenimas turi būti palankus vaiko auklējimui. Dabar vaikas mokos kalbėti, žaisti. Jis turi įgimtą palinkimą auklėtis, todēl jis nesąmoningai pamėgdžioja suaugusius; daro tai, ką mato juos darant.

Štai ēia ir yra šeimos narių pareiga — rodyti vaikui gerą pavyzdį. Pamoc-

kymas ("pamokslas") nieko mažam nereiškia, nes vaikas sąmoningai nemoka savo darbų įvertinti. Jo valia yra silpnutė; todēl pavyzdys jį lengvai patraukia.

Taigi svarbu, kad šeimoje būtų ramybė, taika ir meilė. Jei tėvas su motina kels barnius, nēr tačia ko norėti, kad vaikas užaugēs to nemokėtų. Netiesa, jei tėvai tiki, jog mažas vaikas nesupras, dēl ko jie ginčijas ir nesutaria. Netiesa, kad vaikas visam tam paliks abejingas. Vaikas mato, ką tėvai daro; jis savo jauna siela ir širdelė nujaučia tėvų santykius.

Bendrai, reikia vengti bet kokio blogo pavyzdžio vaiko akyse. Vaikas neturi matyti nei melo, nei apgavimo, nei neapykantos pavyzdžio. Jei tų blogybių nematys šeimoje, jos negalēs sudarkyti jo būdo, jos negalēs būti pavojingos jam ir suaugus. Ko nenori, kad vaikas išmoktų, to pavyzdžio jam nerodyk. Ir tai daryk ne apsimetęs, o atvira širdimi, nes apsimetimą vaikas greit pastebi; vaikui reikia nuoširdumo.

Geras pavyzdys ir meilė, o ne ryšk-tė ir neapykanta gali išganyti vaiką.

Paaugęs vaikas jau susiduria su kaimynais, sueina i draugystę su kitais savo amžininkais. Jų auklējamoji įtaka taip pat labai didelė. Šis amžiaus tarpas turi būti rūpeštingai tėvų prižiūrimas. Tēvai turi žiūrėti, su kokia draugija susiduria jų vaikas. Toji draugija, kurioje vaikas žaizdama: praleidžia dienas, gali visai pagadinti jaunutį ir lankstų jo būdą. Vaikai neturi būti leidžiami ten, kur jie girdi keiksmus, koliojimus, šlykščias kalbas ir kitas panašias "pamokas". To jie, kaip žinom, labai greit išmoksta, ir

tas "mokslas" palieka savo žymes visam amžiui.

Ne tik svarbu nerodyti vaikui blogo pavyzdžio, bet reikia taip pat žiūrėti, kad jis negautų progos negerai ar negražiai pasielgti.

Kiti muša bei kankina vaiką, manydami tuo jį pataisysią. Atsiminkime, kad mušimas kenkia vaiko sveikatai ir verčia jį savo mušėjų-tėvų neapkęsti, nes jie baudžia įniršę, pykdami. Mušimas nėra auklėjimo priemonė. Kodėl, pavyzdžiui, vaikas sumelavo? Taip daryti jis išmoko iš tėvų arba iš vaikų draugijos, arba pagaliau tėvai, grąsydami vaikui, privertė jį meluoti, kad negautų mušti. Nereikėjo vaiko pastatyti į tokią padėtį, jis nebūtų pamelavęs.

Daug ko reikia būti, norint dorai vaikus išauklėti. Geras tėvų tarpusavio sugyvenimas, meilė ir taika šeimoje, gera auklėtojų nuotaika ir geras pavyzdys, doros augimo sąlygos namuose ir gera draugija, kur vaikas leidžia dienas, — štai ko reikia vaikų auklėjant.

Taigi matom, kad tėvų pareigos auklėjant vaikus šeimoje yra labai sunkios ir atsakomingos. Kartu tos pareigos yra ir dideliai garbingos, nes jos augina ir auklėja žmogų. — I—p.

PIKTESNĖ UŽ MAŠINĄ

Marconi yra išradęs mašiną, kuri per minutę gali ištarti 500 žodžių.

—Tai niekai. Mano žmona kai įpyksta, tai tiek žodžių ištaria, kad ir suskaityti nebegalima.

★

Jūsų aukos ne vieną tremtinį jau išgelbėjo, nepamirškite ir toliau aukoti. Aukos siųskite United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Meilė ir Cheminė Kūno Sudėtis

Portugalė gydytoja Dr. Yonge, pasiremdama savo tyrimais, suskirstė žmones į 23 chemines grupes, pagal kūne esančių medžiagų kiekį. Kiekvieną grupę pavadino vyraujančios medžiagos vardu: sieros, fosforo, kalcijaus, deguonio, chloro, natrijaus ir t.t. Toji gydytoja tvirtina, kad žmogaus būdas ir asmenybės vystymasis, taigi ir meilė arba neapykanta vieno žmogaus kitam ir, bendrai imant, žmonių santykiai pareina nuo vyraujančios medžiagos žmogaus kūne. Pavyzdžiui, visai nepatartina esą "sieros vyru" vesti "fosforinę mergaitę". Blogą liudijimą gydytoja duoda "nitrogeno" moterims: jos esančios neištikimos, palinkusios į nuotykius. Visai kas kita "kalcijaus" moterys. Tiesa, jos būna dažniausia apyriebės, net storos, bet yra darbščios ir geros šeiminkės. Taip pat ir vyrai. Ieškant sau gyvenimo draugo tarp lieknųjų, reikia rinktis iš "deguonio" grupės, nes šios grupės žmonės esą linksmi ir sugyvenami. Svarbų vaidmenį žmogaus būdai turi geležis: geležies savo kūne beveik visai neturi visi padaužos, avantiuristai ir žmonės linkę nusikaltimams. "Natrijus" ugdo menininkus, o cukrus esanti pagrindinė medžiaga visų dvasiniai didelių žmonių. (Ž.)

Iš Newcastle, Anglijoje, taipgi pranešama, kad miesto rekorduose yra įrašytas faktas, jog viena škotų kilmės moteris yra pagimdžius 62 kūdikius.

—o—

Žmogus, kuris drįsta šmeižti kitą vien tik dėl to, jog gali, nėra vertas žmogaus vardo.

ŠIRDIS, MOTERIS IR GĖLĖ

Gydytojai sako, kad širdis sveria (ca) 300 gramų... O ji yra svarbiausia žmogaus kūne. Širdis sustoja, — sustoja gyvenimas. Širdis galinga netik žmogui, bet ir pasauly. Jei pasauly sustotų širdis, tai pasauly užviešpatautų ledynai, beliktų įstatymai, policija, žiaurumai... Didele dalimi pasaulis loikosi ant širdies... Šalpa, g'oba, labdarybė — yra širdies darbai. Kai apninka krizės, katastrofos, nelaimės, kai niekas nebegelbsti — širdis vis dar randa išei'į, širdis išsprendžia širdžių džiaugsmui. Tremtinių g'oba yra širdies darbas. Širdies karalienė yra moteris. Moteris, širdis, širdis ir mūza — tai vien poetų nuosavybė ar besimylinčiųjų šūkiai. Ir didžiausi pasaulio dvasios genijai — pradedant šventaisiais, humanistais, baigiant menininkais, poetais, kūrėjais — buvo supami Moters širdies, Mūzos — Širdies pagalba ir g'oba. Madonos, moterų paveikslai meno galerijose — tai liūdimas gyvos Širdies. Moteris yra vaikščiojanti širdis, todėl ji patraukia žvilgsnį, sukausto dėmesį — tarytum, darželio rožė ar pakelės gėlynas. Pasaulis be moteriškos širdies pataptų ledynu... Moteris yra didinga tik su didinga ir tauria širdim. Širdies darbai moterį daro dar didesnė. Niekada moteris nėra laimingesnė, kaip atlikusi širdies žygius — išgelbėjusi žūstantį, pavalgydinusi alkantį, nušluosčiusi ašaras verkiančiam... Moters širdis veikia, tirpdo. Ji nefilosofuoja ir neskaičiuoja, nes jos prigimtis ne sausra, o svetingumas, ne matematika, o meilė. Moteris pilnoje savo didybėje triumfuoja tada, kai ji su mūzos galia įkvėpia, kai ji su širdies galybe ramina, guodžia, gai-

vina. Nė kart nemylėjusi širdis yra tūriniausia. Meilėje ji yra kūrybingiausia ir veiksmingiausia. Meilėje tirpsta širdis, o širdyje verda meilė — tai nuostabus procesas žmogaus gyvenimo prasmėje. Iš jo yra gimę gausybės genialių darbų, kūrinių. Iš tos versmės gimsta žmogaus dvasios perlai, amžinos vertybės...

Širdis, moteris ir gėlė — tai harmonija Meilei ir Paguodai. Kai gėlė paliauna žydėti, ji nebegėlė, ji nežavi. Kai Širdis nustoja veikti, o ima skaičiuoti, ji praranda savo tūrinį, ji nustoja būti širdim, ji praranda savo žavėsį. Be šių ypatybių moteris nustoja būti vaikščiojančia širdimi, ji belieka vaikščiojanti figura... Ach, kaip būtų puiku ir gražu, kad Moteris, Širdis, Meilė — lupose ir gyvenime būtų naudojama ne suklastotai ir apgaulingai, o didingai kaip didinga yra šių dalykų amžinoji prasmė...

Bonifacas Pašiliškis

KUR GERIAU?

Viena jauna našlė, kuri mėdavusi užsiimti spiritistiniais seansais, "iššaukusi" savo vyro dvasią, teiravosi:

—Ar tu esi laimingesnis, negu kad su manim gyvenai?

—Taip, — atsakė dvasia. — Aš esu daug laimingesnis.

—Ką tu darai danguje, — įdomavosi toliau našlė.

—Bet aš nesu danguje, o pragare. Geriau pragare, kaip pas blogą žmoną.

Merginos, kurios per daug seka madas, yra panašios į varpinės laikrodžius. Visi į jas žiūri, bet nieks jų nema.

TAUPUMAS

Labai dažnai mums tenka pastebėti, kad dvi ar trys šeimos, turėdamos panašias gyvenimo sąlygas, ir beveik lygius išteklius, visai skirtingai materialiai verčiasi. Žiūrėk, viena šeima ir vaikus į mokyklą leidžia ir tvarkingiau ir jaukiau gyvena, ir nesiskundžia, kad galo su galu negali suvesti. Gi kita šeima, turėdama tokį pat gyvenimą, ir neturėdama ypatingų išlaidų, skundžiasi negalinti išsiversti, galo su galu suvesti. Kodėl taip yra? Žinoma, čia gali būti įvairių priežasčių, kaip nenoras dirbti, arba kitos bevalio ir ištižusio žmogaus savybės, bet taip pat čia labai dažnai kaltas ir nereikalingas išlaidumas, arba nemokėjimas taupyti. Paprastai kiekvienas, kas stengiasi ir moka taupyti, ir su nedidelėmis pajėmomis ne tik išsiverčia, bet ir šioki-tokių išteklių ateičiai susideda. Juk doras žmogus, tvarkingai gyvenąs, retai elgėtomis nueina, žinoma, neskaitant nelaimingų atsitikimų, kurie ir pasiturinčius žmones įtraukia į didelį vargą ir skurdą. Tvarkingai, tai yra taupiai gyvenant žmogus turi stengtis ši-tą, kaip sakoma, "juodai dienai" susitaupyti. Tokios sutaupos nebūtinai gali būti pinigai, bet gali būti įvairaus turto pavidale.

Taupyti turi kiekvienas, taigi ir moterys-šeimininkės. Tačiau taupumą reikia griežtai skirti nuo šykštumo, nes kiek taupumas yra geras ir žmogui naudingas, tiek šykštumas blogas ir visais atžvilgiais žalingas. Be to, šykštumas labai dažnai kaip tik neleidžia taupyti. Pavyzdžiui, šykštus žmogus neįsigija reikalingiausių dalykų ir tuo pačiu turi nuostolių. Taigi, šykštumui su taupumu visai nepakeliui.

Gal kam atrodo, kad šiais laikais

šnekėti apie taupumą yra bergždžias dalykus, nes dabar ir nenoromis, tenka nuo daugelio dalykų atsisakyti, o man rodos, kad tokiais laikais taupumas kaip tik reikalingas.

Labai dažnai taupumui yra priešingas dalykas—pirkimas pigių daiktų. Labai dažnai pigūs daiktai brangiau kainuoja už brangesnius. Žinoma, šiais laikais pramonėje retai kur bedaromi tokie dalykai, kurie žmogaus amžiui tarnautų. Mat, paskutiniaisiais laikais žmonės daugiau ieško gražumo, patogumo, naujoviškumo. Tuo tarpu seni, nors ir stiprūs daiktai, retai šiuos reikalavimus patenkina: tai nuo mados atsilieka, tai pigesnių už juos atsiranda, ir t.t. Bet vis dėlto negalima pirkti pačių pigiausių dalykų, nes dažniausiai pigus daiktas būna nevertas tų pinigų, kurie už jį būna užmokėti. Be to, taupumas turi pasireikšti ne tik pirkimuose, bet ir kiekviename žingsnyje. Reikia taupyti ne tik pinigus, bet taip pat ir daiktus, rūbus.

Didelis taupumo priežas yra netvarkingumas. Netvarkingos šeimininkės savo daiktų tinkamai neužlaiko ir dėlto be laiko juos sugadina. Suprantama, kad ilgai netarnaus virtuvės, skalbimo ar kitokie įrankiai, jei jie pakampiais bus mėtomi, stumdomi: vienas surūdijęs, kitas sulinkęs, kitas jau tiek apleistas kad nebegalima juo naudotis. Už tai ir sakoma, kad taupumas liepia būtinai įsigyti reikalingiausius daiktus, kad jų vietoj nereiktų naudoti netinkamo daikto, nes ne vietoj naudojamas daiktas daug greičiau sugenda. Imkime paprasčiausią pavyzdėlį: nusipirko šeimininkė keletą lėkščių, šakučių, peilių, kuriuos ji skiria ne kasdieniniam vartojimui. Suprantama,

virtuvėje kasdieniniam vartojimui ji turi turėti kitų pigesnių indų ir įrankių. Įsivaizduokime dabar, jeigu virtuvėje nėra atskirtų, kasdien vartojamų lėkščių arba peilių bei šakučių, tada ji turės naudoti tai, kuriuos nusipirko ne kasdieniniam vartojimui. Be abejonės, tie daiktai greičiau susidėvės ir, reikalui priėjus, ji bėgs pas kaimynes, kad paskolintų. Aišku, kad toks šeiminkavimas yra labai priešingas taupumui.

Tą patį galima pasakyti ir apie rūbus. Kuri šeiminkė nemėgsta tvarkos ir švarumo, tos ir rūbai bus nuolatos dėmėti, nešvarūs ir tokiu būdu greičiau jie susidėvės. Net ir toks mažmožis, kaip kasdien prie ruošos darbų žiursto nedevejimas yra priešingas taupumui. Dirbant ypatingai ruošos darbus be žiursto greit susitepa drabužiai, kuriems išplauti, arba išvalyti, reikia daugiau laiko ir pinigų, negu žiursto išplovimui. Be to, šeiminkė turi visados jausti, kad ji netvarkingai atrodo, jei turi beveik bėgti slėptis svečių pamačius. Savo šeimai taipgi tuo daro nemalonų įspūdį. Taigi, ir tokie mažmožiai yra aiškus turto eikvojimas.

Reikia pratintis ir mokytis taupumo ne tik pačioms šeiminkėms, bet taipgi pratinti taupyti ir kitus šeimos narius. Būtinai reikia mums pačioms vertinti svetimą turtą, ar jis bus kaimyno, ar valdžios, ar kieno kito. Bet taip pat turime ir iš kitų reikalauti, kad svetimą turtą labiau brangintų. Tik tas, kas moka branginti svetimą turtą, mokės branginti ir savąjį.

Taip pat reiktų pratinti taupyti ir vaikus, parūpinant jiems taupomasias dėžutes, iš kurių jie negalėtų išimti įdėtų pinigų. Tegul ir jie pratinas gautą centą ne saldiniams išleisti, bet įmesti į taupomąją dėžutę, kurioj per

ilgesnį laiką susidarys žymi suma pinigų.

Žodžiu sakant, mokėjimas taupyti priklauso atskiros žmogaus sumanumui ir apystovoms. Užtai kiekviena iš mūsų ir turėtų pritaikinti savo sumanumą. Tik nenumokime ranka ir nesakykime, ką aš čia padarysiu, neapsimoka. Atsiminkime, kad gyvenime viskas susideda iš mažmožių, kad kiekvienas ir didžiausias darbas dažniausiai smulkmenomis prasideda. Kiekvienas žmogus būtinai privalo ieškoti naujų kelių, stengtis kiekviena proga savo būvį gerinti, bet neiti vien savo senelių pėdomis. Gyvenimas eina pirmyn. Kas nežengia su juo, tas atsilieka ir pagaliao virsta gyvenimo pastumdėliu. Neatsilikime ir mes šeiminkaudamos, neatsilikime taupydamos, bet dar kiekvieną dieną ieškokime priemonių visais būdais tiek vidujinį, tiek išorinį gyvenimą gerinti pradėdamos smulkmenomis.

E. R-tė ("M.")

TREMTINIŲ MALDA

Kun. Stasys Yla

Paženklinta pradžia Tavim, o Varde mūsų Viešpaties! Ir pabaiga laikų atliepia į Tave — vienintėlį, didžiausią, nemirtingą.

Sujungi Tu varde ir laiką ir beribę amžinybę. Dangus neliauja Jį kartoti ir žemei Jis gražiausias iš visų vardų.

Nusvyra galvos prieš Tave, lyg muzikos garsams nuskambus. Sulinksta keliai prieš Tave, tarsi prieš šviesą, iš tamsos nušvitusią.

Lyg žygin toliman mes leidžiamės, paženklinę save Tavim, o Varde palaimos! Karionėse mum skydas pergalės esi, žaizdose — balzamas, mirty — vil-tis dangaus.

O šventas Žodi, — šventas, šventas, kuris ateini vardą puolusio žmogaus pašvęsti!

RANKDARBAI

Kiekvienas žino, kas yra rankdarbiai, tačiau jų reikšmę ne visi vienodai supranta ir įvertina. Lygiai kaip dirbtinės gėlės neatstoja darželinose užaugintų gyvųjų gėlių, taip ir kultūringo žmogaus skonio nepatenkina vien tik fabrikuose serijomis gaminami daiktai. Kultūringas žmogus nori matyti ir savo paties ar savo tautos gyvųjų kūrybos žiedų — rankdarbių. Štai kodėl visos kultūringos tautos brangina ir didžiuojasi tautiniais rankdarbiais, o kultūringos moterys tokioje Šveicarijoje, Vokietijoje ar Prancūzijoje visus savo laisvalaikius namuose, tramvajuje ir net svečiuose pas savo gimines ar kaimynus, ypačiai gi atostogų metu, sunaudoja mezginėjimui, siuvinėjimui ir panašioms rankų darbėliams. Ir suprantama: juk *kultūringas* žmogus reiškia ne ką kitą kaip kūrybingą žmogų. Kas pats nieko gražaus sukurti nesugeba, negali vadintis kūrybingu, taigi ir pilnai kultūringu žmogumi. Rankdarbiai padeda užmiršti kasdieninius rūpesčius, teikia dvasinio pasitenkinimo, nusiramimo ir lygsvaros. Jie yra tikras balzamas nervingai moderninio gyvenimo tikrovei.

Koks kūrinys, toks ir kūrėjas. Lietuviškieji liaudies rankdarbiai pasižymi nepaprasta darna ir grožiu. Jais žaivisi visos kultūringos pasaulis. Jie liudija apie gražią ir kūrybingą mūsų tautos sielą. Nuo žilos senovės lietuviai savo sielos džiaugsmą, ilgesį ir skausmą mokėjo ir moka išlieti ne tik dainose, pasakose, padavimuose, bet ir įvairiuose rankdarbiuose: pakelėse smūtkėliuose, audiniuose, mezginiuose ir gražiuose juostų raštuose. Net liaudies dainos pasakoja apie mergelę, kuri

savo ilgesį ne tik į verpalus įverpia, bet ir į audinius įaudžia, į mezginius įmezgia ir į juostas nuostabiai įrašo:

“Ant sieliaus į Prūsus išplaukė
jaunikis,

Iš gailesčio verkė, mergelę palikęs.
Suk, suk ratelį vis į vieną pusę,
Pagalvok, mergele, kada mano būsi.”

Įsigilinkime į mezginius ir įvairiaspalvius audinius. Matysime, kaip lietuviė mokėdavo vis naujais raštais ir spalvomis atverti savo širdį ir sielos išgyvenimus. Savo ilgesį ir skausmą ji įausdavo tamsiomis spalvomis, gi džiaugsmui išreikšti surasdavo šviesias ir gyvas spalvas. Gležnujų tulpių ir lelijų žiedais ji vaizduodavo savo bundančią sielą, o įvairiausiais kryželiais ir bangelėmis išreikšdavo neišreiškiamą mylinčios širdies turinį.

Tauta be savo papročių, tradicijų ir be savo liaudies meno yra kurčia, nebylė ir be ateities. Lietuviškasis liaudies menas yra taip senas, kaip ir pati tauta. Net gražioji kunigaikštienė Birutė, Vytauto Didžiojo motina, dainuojama kaip guvi audėja:

“Ji savo darbo marškinius dėvėjo,
Trumpą rainuotą sijoną turėjo.”

Pasakojama, kad kunigaikštienė Birutė net svetimų kraštų svečius apdovanodavusi savo darbo juostomis. O ką jau ir bekalbėti apie mūsų proseneles, kurios dažnai ir skaityti nemokėdamos tokių sukdavo rankdarbių, kuriais neatsigėri ir labai išlepinto skonio modernieji menininkai. Kai mūsų dainininkė Januškaitytė-Zaunienė Paryžiaus teatro scenoje pasirodė su tautiškais rūbais, žiūrovai sukėlė didžiausias ovacijas, o spauda daug rašė apie mūsų tautinių rūbų grožį.

Moteris buvo ir yra tautinės dva-

sios sargyboje. Gyvendamos svetur, neužmirškime šitos kartu tautinės ir kultūrinės pareigos: nepasidarykime prosenelių mums perduotos dvasios ir tradicijos duobkasėmis, bet išsaugokime ir perduokime jas jaunajai kartai.

A. Mikelionienė (L.)

Žiedas

Jo apskrita forma buvo iš pat pradžių laikoma amžinumo ženklu, kuris turėjo išreikšti, kad vedusiųjų meilė turi trauktis visą amžių. Žiedo aukso medžiaga turėjo pabriežti vedusiųjų ryšių patvarumą ir kilnumą.

Mūsų laikais sutuoktinių žiedą vedusieji nešioja ant dešinėsios rankos ketvirtojo piršto, bet senovėje žmonės

sutuoktinių žiedą nešiojo ant kairiosios rankos ketvirtojo piršto, ant kurio šiandien susižiedavusieji nešioja žiedą. Kairiosios rankos ketvirtas pirštas žiedui nešioti buvo skiriamas todėl, kad tuo kart žmonės buvo tokios nuomonės, jog į tą pirštą eina gysla tiesiog iš širdies. Tokiu būdu tas pirštas žadėjo žiedą ilgai ir laimingai nešioti.

Ispanijoje žiedo dovanojimas laikomas vedybų pažadėjimu. Be to, mergaitė, gavusi žiedą, turi įstatymais laiduojamą teisę reikalauti iš žiedą dovanojusio vyro, kad jį vestų. Visose krikščionių tautose, sutuoktinių žiedas laikomas kilniausiu amžinojo susijungimo ir tarpusavės meilės ir ištikimybės ženklu.

VYTAUTO SAPNAS

(Tęsinys)

BALSAS UŽ SCENOS:

Virš Vytauto lovos mažos
Dvi dvasios slapčiomis skrajoja,
Juoda prie vaikelio galvos
Žvilgiu žiburiuotu zerioja
Ir savo didinga daina
Jį žavi vos baigias diena.
Daina aidi klaikiais balsais —
Tik retkarčiais jaukiai banguoja
Švelniaisiais lakštutės garsais,
Dažniau — pelėda dejuoja,
Tai švykščia tarytum žaltys,
Arčiau prie žmogaus šliaužiantys.
Prie kojų jo klūpo dvasia
Šviesioji, kai ūkas skaidri,
Bet jos liūdnoje akyse
Matyt žiba ašaros dvi.

Jos veidu dvi antrosios plūsta,
Vos spėja ištrykšti — ir žūsta.
Ir ji ką tai kužda. Deja
Vaikelis sapnuoja valdžiai;
Nors girdi, ką jam širdyje
Dvi dvasios prabils išdidžiai.
Nuostabūs jų žodžiai, jų dainos
Jam plinta sieloje ir mainos.
Prie miegančio vaiko galvos
Tamsioji dvasia tatau stoja
Ir, vildamos kad užkovos,
Šiais žodžiais jo širdį vilioja.

TAMSIOJI DVASIA (klaikiu, skardžiu balsu dainuoja):

Tu būsi, didis, didis kai kad bočiai,
Tu būsi kai Dievai iš Romuvos!
Totoriai, rusai, veidmainiai
kryžiuočiai

Lig vieno prieš tave ant kelių stos.

Tu vos kardu pamosi — lenksis
tautos;
O nesilenks — bus žiauriai
užkariautos.

Veltui tau lenkai savo kryžių rodys,
Tu širdį Lietuvos Dievams aukosi,
Pátyręs kaip vilingas lenkų žodis,
Nors kryžium savo priešus nukovosi.
Karų žymė tau širdyje idėta,
Karų dėmė kakta tau pažymėta.
Kara — garbė tau ir didybė bus;
Kraujai — auka, kuri sielas vėsina;
Gi ašaros — tai gėrimas saldus,
Kur miega karžygius masina!
Tu savo galvą vainiku dabinsi,
Kurį iš priešų kaulų pagaminsi!
Tu būsi didis, didis kai kad bočiai,
Kurie iš plieno akmenio kalti,
Sausa akim žiūrėdavo lig sočiai
Į kraujo latakus iš taip arti
Ir koja mindė priešus įveiktuosius —
Rusus, totorius, vokiečius piktuosius,
O lenkus perdavo taryt pirty.

BALSAS UŽ SCENOS (kaip pirma.)

(Šią kantatą begiedant Vytukas pro miegus daro atatinamus, žemiau nurodytus gestus ir judėjimus.)

Pragydo tamsioji dvasia —
Ir Vytautas jai sapnuose
Mažytę rankelę ištiesia;
Plasnoja smarkiau jam širdis,
Jis jaučias ne vienas, bet dviese.
Bet štai sukrutėjo staiga —
Tai ginklų jis siekia ranka,
Matyt savo priešus pažinęs;
Nors tikis, kad juos nukovos,
Bet brangius kraštus Lietuvos
Jis glaudžia prie savo krūtinės.
Jis glaudžia gimtosius kraštus,
Piliečius, kraujais suterštus
Ir jaučia, kad širdį jam skauda;
Jų ašaras mato jisai,
Vaitojimų girdis garsai —
Ir Vytautas draug su jais rauda.
Akordai karingos giesmės

Jam skamba širdyj, tad domės
Nekreipia į tai, ką jam kliečia
Prie kojų šviesioji dvasia,
Nes šmėklos tamsios garsuose
Jos merdi daina; o ji gieda:
Šviesioji dvasia (švelniu, melodingu balsu):

Tu būsi didis, didis ne kai bočiai,
Kur gerdavo kraują lig sočiai,
Garbe nauja tu didis būsi,
Kad Kristų širdyje pajusi.
Tu naująją tikybą išpažinsi,
Pats valdinius mokinsi jos;
Piktosios dvasios užsiginsi,
Su jais dievaičių Lietuvos!
Tu būsi didis — priešams dovanosi,
Užsmelksi stabmeldžių ugnis
Aukų dievaičiams neaukosi,
Nes šalį kryžius išganys.
Tu būsi didis — tavo vadovybe
Tas kryžius Lietuvą apšvies;
Pajutę laisvę ir ramybę,
Tau savo ranką tautos ties.
Tu būsi didis, nes mylėsi žmones;
Tau valdant jų gerovė augs,
Tad skirtos Viešpaties malonės
Tavęs aukštam danguje lauks!

Balsas už scenos:

Taip gieda antra nuoširdžiai,
Bet Vytautas miega saldžiai —
Giesmė jo ausies nepasiekia.
Tik šmėklos juodosios skardžius,
Žiaurios ir vilingus žodžius
Jis girdi ir sielą jiems tiekia.
Tad liūdi šviesioji dvasia,
Parkritus čia jau grindyse —
Ji rauda, jinai aimanuoja;
Bet vistik dar turi vilties,
Kad angą mažyčio širdies
Pravers kada, tad ir dainuoja.
Taip bočių dievaitis rūstus
Ir Viešpaties angel's skaistus
Dainom lenkia karžygio širdį. —
Jis klausosi pirmo dainos,
Dėja — švelnių tonų antros
Vaikelio širdis dar negirdi.

Šviesioji dvasia tatai liūdi,
Tamsi ir jos juokias ir budī...

(Pabaigus dainuoti scenoje vėl paslaptinčiai temsta. Dvasios nyksta. Dar pora kartų nušvinta žalsvos slaptingosios ugnelės, po to daros — visiškai tamsu. Uždanga nusileidžia nepastebėta. Scenoje skubiai mainomos dekoracijos. Kunigaikščių miegamoji menė perdirbama į svečių priėmimo salę. Tuo gi tarpu to paties balso už scenos dainuojama).

Balsas už scenos:

Trakų pilyje Vytautas išaugo.
Išaugo vienas, ne būryj vaikų
Ir ažuolytis jaunasai be draugo,
Žadėdamas tapti pažiba laukų,
Ar visagalinčių Dievų šventykla,
Saviems žmonėms gi — prielauka
maldykla.

Sielos ugnim jam šviesdavo akis,
Jo aiškaus žvilgio ašara neprausė,
Švelniais jausmais nesidžiaugė širdis;
Tik kuomet apie karo žygius klausė,
Kur veltui priešais tėvo valią laužės —
Širdis jam pyko ir krūtinėj daužės.
Tada jis po miškus it vilkas braidė
Šernus ir briedžius žudė su tarnais,
Kol dingdavo liūdnumas jojo veide,
Kol nuo vargų nurimdavo tenais.
Širdis, kuri žmonių dar nemylėjo,
Nes to, kurį mylėtų, neturėjo.
Dar vaikas būdamas valdyti mėgo,
Kaltuosius bausdavo, bet ne paikai.
It nuo miškų valdovo žvėrys, bėgo
Nuo žvilgio jo jam vienmečiai vaikai.
Kitų jis patarties nereikalavo,
Nes jam užteko sumanumo savo.
Jis pats pakankamai turėjo galios,
Kitiems už meilę panieka mokėjo,
Tad krimto jis brizgylus tėvo valios —
Greičiau pasiliuosuot iš jos norėjo;
Tik kardą rankoj spausdamas stipriai
It žirgas žemę trempė nekantriai...

(Trumpa pertrauka, po to vėl dainuoja):

Augo karžygis didis, maitytas
jaunuoliu

Krūtimis žemaitės, dainomis didybės.
Jo krūtinėj tvirtėjo siela prosenuolių —
Tų, kurie, nepažinę niekuomet ramybės,
Dar vaikais būdami sau kardus
pasiskyrė,

Visą amžį jais grūmės, kovoj su jais
mirė.

Ir išaugo jis didis ir siela ir kūnu;
It erelis padangėsna veikiai iškilo.
Taigi valdiniai žmonės iš savo galiūnų
Jį labiausiai guodojo, didžiausiai
pamilo,

O kaimynai visi kai ugnies bijojo,
Prieš jį lenkės žemai, jam duokles
atnešiojo.

(Paskutinius žodžius betariant atsiedgia scena. Graži ir turtinga svečių priėmimo salė. Vytautas savo dvarionų, bajorų bei garbės sargų būrio apsuptas sėdi ant sosto. Prieš jį klūpo totorių, rusų ir stovi kryžiuočių pasiuntiniai su dovanomis. Už scenos gilumoje pasigirsta kareivių būrio šaukimas: Valio, Didysis mūsų kunigaikštis Vytautas! Valio mūsų tautos karžygis! Valio!..)

Jų šauksmui nuaidėjus, choras už scenos dainuoja:

“Kur Vytautas didis garsiai
viešpatavo,

Ties Žalgiriu mušė Kryžiuočius
piktus;

Kur bočiai už laisvę tiek amžių
kariavo, —

Ten mūsų tėvynė ir buvo ir bus.

Ten, kur Vytautas didysis valdė mus
ir gynė,

Bus per amžius, kaip ir buvus,
Lietuvos tėvynė.

Apsergėk, Aukščiausias, tą mylimą šalį,
Kur mūsų sodybos, kur bočių kapai!
Juk tėviška Tavo malonė daug
gali”.. etc.

Galas.

Malda Prieš Audrą

*Nukreipki, Viešpatie, šį debesį į šalį,—
Neišguldyki plaukiančių javų.*

Telieka tavo noras visagalis,

Tebūna giedra ir blaivu...

*Nutildyk, Viešpatie, tą piktą šiaurės
vėją, —*

Težydi tyliai sodai prie namų...

Tegu viršūnės tavo rankos glamonėja

Pietų vėjelio dvelkimu.

*Sudrausk, o Viešpatie, atūžiantį
griaustinį, —*

Tekyla vakaro šventa giesmė...

Raminki, guoski šėlstančią krūtinę, —

Tebūna ji šviesi dangaus gelmė.

K. Bradūnas

Netinkama Ordenui

Viena iš turtingiausių amerikiečių — Barbora Hutton, kuri New Yorke turi didelį magaziną, paaukoko Prancūzijai 50 milijonų frankų, atnaujinti mui Versalio rūmuose karalienės kambario. Tai nemaža dovana, tad prezidentas Auriolis pasitarė, ar nevertėtų jai duoti "Garbės Legijono" ordeną. Tačiau, prancūzų ambasada Washingtone yra kitokios nuomonės.

"Jei norite Barborą Hutton apdovanoti, — telegrafavo jis, — tai paruoškite visuomenės opiniją, nes puritoniškai Amerikai Barbora Hutton po trijų vedybų neatrodo tinkama kandidatė į ordenus."

Mūsų veikimas kuopose ir apskrityse

Worcester, Mass.

Apskrities Protokolas

Gegužės 22, 1949, įvyko Moterų Sąjungos Mass., Me. ir N. H. apskrities suvažiavimas, Aušros Vartų parapijos salėje.

Vietinis vikaras, kun. Jonas J. Bakanas, prieš atidarant suvažiavimą nuoširdžiai sveikino atstoves ir viešnias.

Buvusi apskrities pirm. A. M. Wakeell pasveikino atstoves ir paprašė pirm. A. Kneižienę, vicepirm. T. Mitchell ir išdininkę O. Warabow užimti vietas. Kun. Bakanas atkalbėjo maldą.

N. Sinkevich prisegė kiekvienai atstovei kaspiningę rožę su Motinos Nepersitojančios Pagalbos medalikui.

Užsiregistravo 41 atstovė iš 8 kuopų Kedienė ir Navickienė iš Hartford, Conn., pasiliko garbės viešnios. Taipgi atsilankė didelis skaičius sąjungiečių narių iš vietinės 69 kuopos. Atstovių buvo sekančiai:

5 kp., Worcester — O. Sidabrienė, V. Liutkienė, M. Paulukonienė, M. Žemaitienė, M. Blazienė, O. Sinkevicienė, O. Zurinskienė, J. Mack, P. Bačinskienė, O. Bruozienė, A. Thompson, M. Vaitekūnienė ir G. Kaneb.

15 kp., Brockton — Ona Warabow ir Bartkewicz.

22 kp., Cambridge — V. Kaperienė ir A. Bačinskienė.

27 kp., Norwood — E. A. Novikienė, A. V. Kneižienė ir E. Sykes.

45 kp., Hudson — U. Sapitavičienė ir P. Staniunienė.

58 kp., Nashua, N. H. — U. Millis, T. Mitchell, A. Kasper ir S. Augunienė.

69 kp., Worcester — A. Matačinskienė, M. Katinienė, A. Krounialienė, A. Mikolaitienė, A. Mitchell, M. Kuraisienė, N. Sinkavičienė, T. B. Mažekienė, B. Miller, A. Kasperienė, S. Antanavičienė ir N. Savage.

73 kp., Lowell — Veronika Grendaitė ir Ona Grendaitė.

Taipgi dalyvavo viešnių sąjungiečių iš Athol, Mass.

Apsk. pirm. Kneižienė pasveikino atstoves ir pradėjo sesiją. Veronika Grendienė perstatyta antrąją raštininkę. Protokolas perskaitytas ir priimtas.

Pranešta, kad redaktorė S. Sakalienė neprisiuntė atsakymo, jog priėmė apskrities pasveikinimą su dovana jos 25 metų jubiliejaus proga. Pastebėta, kad apie tai buvo paminėta "Moterų Dirvoje".

Rašt. Wackell pranešė, kad pasiuntė apskr. vardu pasveikinimą kun. P. Strakauskui, Brockton'o klebonui, jo 25 metų kunigystės jubiliejaus proga. Nutarta pasiųsti dovanų \$5. Iždininkė Warabow įduos dovaną.

Cambridge kuopa aukoja \$5 su metų mokestim.

Įnešta išrinkti komisiją iš penkių narių, kad pasirūpintų Brockton'o kuopa, kadangi direktorė nieko nenuveikė. Komisijon išrinkta Ona Warabow, apskr. pirm. Kneižienė, N. Sinkėvičienė, J. Mack ir B. Miller, taipgi direktorė G. Kaneb.

Skundai

69 kp. patiekė skundus: Centras per ilgai tęsia prašymus permainingi pomirtinės, nors buvo prašyta paskubinti, nes narė yra ligonė. Po 2 mėnesių narė mirė, paliudijimas dar nebuvo prisiųstas.

2. Ligonės blankos, pirmutinės, jau kelioms narėms prapuolė ir nepranešta, kad neturi pirmų blankų net iki 6 mėnesių, kuomet pareikalauta išmokėti pašalpą. Kuopa buvo pasiuntus daktarui-kvotėjui No. 1 blanką ir ji negrįžo.

3. Raštininkė pranešus redaktorei ir administratorei, kad sulaikytų "M. D." buvusioms narėms, kurios išstojo iš kuopos ar mirė. Pasirodo, kad 16

narių "M. D." turėtų būti sulaikyta, vienok siunčiama. Administratorė nekreipia dėmesio.

22 kp., Cambridge, Mass., daugelis narių negauna "Moterų Dirvos".

5 kp. Įnešimai Seimui

Panaikinti Pašalpos skyrių ir padidinti Pomirtinį skyrių, jei narės norėtų prie to skyriaus prisirašyti.

2. Nėra reikalo turėti knygų peržiūrėtojų Centro Valdyboj, nes yra Certified Public Accountant.

PASTABA. Kadangi apskritis neturi teisės siųsti jokių įnešimų, skundų bei pageidavimų, tai kuopos turi nusiųsti nuo savęs.

Plačiai diskutuotas pašalpos klausimas. Pasirodo, apskrities suvažiavime didžiuma reikalauja, jog pašalpa pasilikėtų.

Įnešta, kad nors sykį į metus visa Centro Valdyba suvažiuotų į Chicago su išdo globėjimais peržiūrėti knygas. Kad išdo globėjims būtų apmokėtos kelionės lėšos.

Įnešta, kad visos narės kuopose balsuotų: nori pašalpos, ar ne, ir nusiųstų Centru.

Kedienė iš Hartford, Conn., pridavė sveikinimą nuo Connecticut apskrities.

Kiti Įnešimai

1. Nemokėti pašalpos už pirmą ligos savaitę.

2. Nauji dalykai turi būti skelbiami per "M. D.", kas bus svarstoma seime.

3. Kad Worcester, Mass., kvieštų seimą 1951 m.

Pastebėta, kad naujoj konstitucijoje nėra "Prižadų Akto".

Lowell, Cambridge ir Nashua, N. H. atstovės pranešė, kad naujos konstitucijos dar neprisiųstos narėms.

Atstovių Reikalu

Nutarta, kad apskritis prisidėtų prie padengimo lėšų kuopų atstovėms, kurios važiuos seiman. Nutarta paskirti \$100 ir išdalinti kuopoms jų atstovių kelionės lėšoms. Kiekviena kuopa turi pranešti apskrities valdybai, kiek atstovių važiuos ir jų vardus.

Sekantis apskrities suvažiavimas įvyks valdybos nuožiūra.

Pranešta, kad pasiūstas užuojautos laiškas redaktorei S. Sakalienei apskrities vardu.

Pirm. Kneižienė uždarė sesiją malda pusę po penkių.

Apsk. pirm. A. V. Kneižienė

Apskr. rašt. P. M. Wackell

Cleveland, Ohio

Veikiame Sau Ir Savo Tautai

Birželio 6 d. Šv. Jurgio parapijos patalpose įvyko Moterų Sąjungos 26 kuopos susirinkimas, kurį atidarė ilgametė pirm. Ona Stapulionienė. Nutarimus perskaitė rašt. Ona Narbutienė. Finansų rašt. Ona Mačiūtienė išdavė finansinį raportą, kurį patvirtino išd. Marijona Stonienė, išdo globėja F. Pauliukevičienė, Marė Lučkus ir tvarkdarė Stasė Mušinskienė.

Dar išduotas raportas A. L. Tarybos atstovių M. Stonienės ir E. Akelienės. Pastaroji gražiai papasakojo apie tarybos darbuotę ir visas dedamas pastangas susijusias su Lietuvos vadavimu bei pagelbėjimui savo žmonių tremtyje.

ALT skyriaus pirm. P. Glugodienė kvietė kuopą ir toliau į talką su ALT bei kitomis oragnizacijomis įvykdinti didelį parengimą, kuris sukeltų daugiau pinigų tėvynei gelbėti ir tremtiniams sušelpiti.

Pirm. O. Stapulionienė pranešė, kad

už poros mėnesių įvyksta Moterų Sąjungos seimas ir perstatė narę Juzę Čepienę atstovauti 26-tą kuopą. Perstatytoji sutiko.

Susirinkimas baigtas malda.

Pagerbėm Pirmininkę ir Kitas Nares

Po susirinkimo pirmininkė pakviesta į svetainę ir tikrai jai buvo "surprise", nes narės pasitiko su daina "Happy birthday".

Pavalgius prasidėjo programa, kurią vedė Ona Mihelich, kuopos vardu ji pasveikino pirmininkę ir trumpai nupiešė jos ilgų metų darbuotę kuopos ir sąjungos gerovei. Po to įteikė nuo kuopos narių brangią dovaną.

Į šias vaišes buvo atsilankęs ir dvasios vadas klebonas kun. V. D. Vilkaitis ir kun. dr. Širvaitis, kurie taip pat pasveikino linkėdami ilgiausių metų.

Varduvninkės dvi dukrelės: A. Jankauskienė ir H. Evans, ne tik dalyvavo vaišėse, bet daug prisidėjo prie surengimo. Ant galo pirmininkė išreiškė didelę padėką visom už atjautimą ir surengimą puotos ir įteikimą brangios dovanos, žadėdama, kiek sveikata leis, darbuotis ir toliau kuopos gerovei. Padėka išreikšta ir Onai Mihelich, kuri tiek daug gražių gėlių ir korsažų atvežė iš savo ūkio ir papuošė stalus. Tą pačią dieną ir kitos dvi seniausios mūsų kuopos narės šventę gimtadienius: Alvira Jokubauskienė (82 metus) ir Agota Kučinskienė (78 metus). Ir joms įteiktos dovanėlės.

Taipgi įteikta dovana ir T. Pauliukevičienei, kuri gegužės mėn. minėjo 25 metų vedybų sukaktį.

Nepamiršo kuopa nė savo darbščios narės M. Halaburdienės, kuri jau 3 metai kaip serga. Pati negalėdama dalyvauti kuopos parengimuose visada

prisiunčia aukų. Kuopos narės aplan-
kė ją ir įteikė dovaną.

Užuojauta

Reiškiame gilią užuojautą narei Pau-
linai Samienei dėl jos vyro mirties.
Taipgi narei M. Kadišienei dėl jos bro-
lio mirties.

—*Koresp.*

★

Padėka

M. S. 26-tos kuopos valdybai ir vi-
soms narėms už įteiktą dovaną atmin-
čiai mano 25 metų vedybų sukakties.

Dovana pasilikęs mano atmintyje ant
visados.

—*T. Pauliukevičienė*

Springfield, Ill.

Žinutės Iš 56 Kuopos

Liepos 17 d. įvyko skaitlingas kuo-
pos susirinkimas. Visoms žingeidu buvo
išgirsti raportas iš įvykusio pikniko
liepos 3 dieną, nuo kurio liko gra-
žaus pelno.

Didelė padėka toms, kurios piknike
dirbo. Veronika Shimkus ir Eva Alane
daugiausiai dirbo prie surengimo pik-
niko. Joms padėjo: Elena Thamas,
Julė Lukitis, V. Kupris, Mary Černis,
Anna Pazemetsky, M. Bridžius, Anni
Foster. Taipgi daug padėjo ir sąjun-
giečių šeimos nariai: J. Lukitis duk-
relė Rita ir vyras Petras, Evos Alane
vyras Viktoras ir brolis Thamas.

Esame dėkingos klebonui kun. S. O.
Yunker už atsilankymą piknikan ir
visoms narėms, kurios tik prisidėjo
kuo nors ir atsilankė.

Piknike Veronika Shimkus perstatė
kalbėtoją Vincą Abromiką, kuris pa-
pasakojo tremtinių vargus ir apie Lie-
tuvos padėtį.

Į Moterų S-gos seimą atstovėmis iš-
rinktos: Veronika Shimkus, Kostancija
Rudis ir Julė Lukitis.

Serga kuopos vice pirmininkė Eva
Alane.

Oleses Tisekos sūnus labai sunkiai
sirgo ir buvo pasveikęs, bet ir vėl at-
krito į tą pačią ligą. Iš profesijos jis
visiems žinomas lietuvis advokatas.

Teodoros Kazokaitis vyras sunkiai
serga ligoninėj.

F. Andriuškevičienės sūnus kun. Ka-
zimieras, kuris darbuojas našlaičių
name Alton, Ill., turėjo automobilio
nelaimę. Sunkiai sužeistas.

Visos narės apgailestauja ligonius ir
prašo Dievo greitos sveikatos.

Nutarta rengti kitą pikniką. Komi-
sijon išrinktos: V. Shimkus, J. Luki-
tis, A. Swaja.

Įvykusio ir busimo pikniko visas
pelnas skiriamas bažnyčios pataisymui.

Korespondentė

Pittston, Pa.

Netekome Brangios Narės

Birželio 23 d. mirtis išplėšė iš mūsų
tarpo Magdalėną Markauskienę, 25
kuopos vice pirmininkę ir tos kuopos
organizatorę. 1915 metais Pittstone ji
suorganizavo kuopą ir nuo to laiko
visuomet buvo veikli narė, taip pat
užimdama įvairias vietas valdyboje.

Ji be galo mėgo skaityti "Moterų
Dirvą", kiekvieną numerį net po 3
kartus perskaitydavo nuo pradžios iki
galo.

Palaidota Pittstone iš Šv. Kazimie-
ro bažnyčios Šv. Kazimiero kapinėse.
Sąjungietės atidavė paskutinį patar-
navimą. Ji 25 kuopos valdybos narės
buvo garbės karsto lydėtojos, būtent:
Mary Katkauskas, Mary Agurkis, Ro-
salie Kizis, Frances Balkunas, Frances
Schevets, Mary Smalauske.

M. S. 25 kuopa liūdi netekusi bran-
gios narės.

Amžiną atilsį duok jos sielai, Vieš-
patie.

— *Finansų Sekretorė*

MOKAM ŠEIMININKAUTI

Jautienos Zrazai

Paimti geros, minkštos jautienos mėsos, supiaustyti plokščiais gabalėliais, abi puses gerai išmušti, pasūdyti ir palikti porai valandų.

Storai ištepti sviestu rundelio dugną, pabarstyti sukapotų svogūnų ir trintos duonos, padėti eilę zrazų, vėl sviesto, svogūnų, duonos ir piaustytų grybų ir taip dėti eilėmis kol mėsa susidės, daboti, kad ant viršaus būtų daug sviesto, o mažiau svogūnų ir duonos. Uždengti dangteliu ir išlengva troškinti, kartkartėmis pakratant ranelį, kad neprisviltų. Kad geriau troškėtų, galima zrazus iš apačios pakelti į viršų, o viršutinius nuleisti į apačią. Kada bus minkšti išdėstyti į pusbliudį, apdėti keptomis bulvėmis ir duoti į stalą.

Pineapple Su Plakta Smetonele (Salad)

1 puodukas plaktos smetonėlės, 1 stiklas (pimiento chese spread), $\frac{3}{4}$ puoduko tarkuoto (crushed) pineapple 14 piaustytų marshmallows.

Suplakti smetonėlę, įmaišyti sūrio mišinį. Įmaišyti atsargiai. Sudėti gerai nusunktus pineapple ir marshmallows. Įstatyti į šaldytuvą, kad gerai atšaltų.

Šis salad tinka lengvam užkandžiui bei priedas prie kitų valgių.

Kopūstai Su Pomidorais-Tomeitėmis

Sušetkuoti vidutinę kopūsto galvą, supiaustyti smulkiai vieną nemažą svogūną, paskui užpilti verdančiu vandeniu ir palaikyti bent 15 minučių. Po to kopūstus iš vandens išimti sudėti į juos ketvirtą dalį svaro smulkiai piaus-

tytų pakepintų lašinukų, uždengti puodą ir šutinti ant labai mažos ugnies dadedant kiek vandens.

Kuomet tuo būdu kopūstai pašunta 10 ar 15 minučių, reikia į juos įdėti tris vidutinio didžio supiaustytas į kšnelius tomeites. Uždengus puodą vėl šutinti iki pasidarys minkšti. Karts nuo karto pamaišyti, kad neprisviltų. Jei kopūstai pasirodytų negana rugštūs, tada reikia įdėti smulkiai piaustyto rugštaus obuolio.

Shrimpsai Su Ryžiais

1 šaukštas kapotų svogūnų, 2 šaukštai sviesto ar margarino, $\frac{1}{2}$ puoduko tomeičių sunkos (tomato juice), $1\frac{1}{2}$ puoduko šiltų virtų ryžių, $\frac{1}{2}$ puoduko saldžios smetonėlės, 1 puodukas virtų ar kenuotų shrimpsų, $\frac{1}{4}$ šaukštuko (celery salt) druskos ir pipirų sulig skoniu.

Ištarpinti sviestą, pakepinti svogūnus iki gražiai apkeiltonuos, sudėti tomeičių sunką, uždengus pavirinti 10 minučių. Sudėti ryžius, smetonėlę ir shrimpsus. Sudėti prieskonius ir pašildžius duoti į stalą. Šio valgio užtenka 3—4 asmenims.

Šaldytas Tortas (Ice Box Cake)

Užvirinti 2 puodukus pieno, pridėti pusę plytelės šokolado arba tris šaukštus cocoa. Išplakti gerai 3 kiaušinių trynius su 3 šaukštais cukraus, pridėti prie virinamo pieno. Į pusę puoduko saldžios smetonos ar pieno išmaišyti 2 šaukštus korninio krakmolo (corn starch). Jei norima, galima pridėti truputį vanilos, primaišyti prie aukščiau paduoto mišinio, užvirinti kol pasidarys tiršta košelė, tuojau tepti ant gra-

ham krekeso tokio pat storumo kaip krekė. Dėti vieną ant kitos, kokio aukštumo norima į biė koki indą. Įdėti į šaldytuvą nemažiau kaip 10 valandoms. Duodant į stalą piaustyti į gabalėlius uždedant plaktos saldžios smetonėlės.

Užšaldytos Daržovės (Salad)

1 pakelis citrinų (lemon) gelatino, 1 puodukas verdančio vandens ar vaisių sunkos, $\frac{3}{4}$ puoduko šalto vandens, 2 šaukštai lemono sunkos, 1 puodukas cantaloupe bails (galima supiaustyti ir mažais gabaliukais), $\frac{3}{4}$ puod. vyšnių (cherry) perpiauti pusiau, $\frac{3}{4}$ puoduko aviečių, mėlynių ar šiaip kitokių vaisių.

Ištarpinti gelatiną verdančiam vandeny, supilti šaltą vandenį, lemono sunką, išmaišyti. Atšaldyti ir kolei dar mišinys nebus sustingęs, sulėti gerai nusunktus vaisius. Sumaišius įstatyti į šaldytuvą, kad gerai sustingtų. Prieš duodant į stalą išversti ant pusbliudžio ant išklotų salotų. Papuošti čielais vaisiais ir duoti mayonnaise arba plaktos smetonėlės.

Kopūstai (Cole Slaw)

Sutaisyti Karališkai

1 obuolys, papuošimui grapefruit skiltelių, 3 puodukai šatkuotų kopūstų, $\frac{1}{4}$ svaro sūrio supiaustyto plonomis pailgomis skiltelėmis.

Numazgojus obuolį išgręžti sėklas, supiaustyti į 4 dalis, paskui plonomis pailgomis skiltelėmis. Sumaišyti obuolius, nusunktus grapefruit skilteles, kopūstus ir sūrį. Sudėti į stiklinį bliudą ir užšaldyti.

Užpilti šiuo mišiniu (dressing): $\frac{1}{2}$ puoduko nuo viršaus pieno ar smetonėlės, 1 šaukštas uksuso, 1 šaukštukas druskos, $\frac{1}{4}$ šaukštuko sausos muštar-

dos, $\frac{1}{4}$ šaukštuko "celery seed", $\frac{1}{2}$ šaukštuko paprikos, šaukštukas smulkių pipirų.

Sumaišyti pieną ar smetonėlę su kitais dėjimais, užpilti ant sutaisyto kopūsto mišinio, užšaldyti ir duoti į stalą.

Troškinta Puode Višta

Nudarytą ir nuvalytą, kaip paprastai, vištą sukapoti dalimis ir sudėti į puodą su plačiu dugnu, pridėti visokių prieskonių, šaukštą sviesto, keletą grybų, druskos ir uždengus puodą pamažu troškinti. Už pusvalandžio įdėti petruškų ir pamaišius keletą kartų mėsą šutinti iki paliks minkšta.

Kai išvirs išimti iš puodo, sudėti į pusbliudį, užpilti tuo pačiu padažu, kur virė višta, ir aplink apdėti daržovėmis.

Tiršti Burokėliai

Nulupti išvirtus raudonus burokėlius, smulkiai sukapoti bei sumalti, pakepinti ant sviesto svogūnų ir sumaišyti su burokėliais, įdėti saują smulkių nuplautų razinkų, truputį rugšties, geriausia citrinų sunkos, įdėti druskos sulig skonio ir troškinti maišant, kad neprisviltų. Prieš duodant į stalą apdėti virtais grybeliais taip pat pakepintais svieste.

Mūsų šeimnininkės daug suvartoja uksuso-vinigerio. Jos pila uksusą į barščius, ant daržovių, silkių ir t. t. Tenka patirti, kad diktos moterys net geria uksusą, kad suliesiejus.

Uksusas, kaip ir rugščioji druska, yra nuodai. Truputis nekenkia, bet perdaug vartoti nesveika. Nuo perdidelio uksuso vartojimo kraujas silpsta, veidas išblykšta ir tankiai gaunama inkstų ir širdies ligos.